

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА
МЕНЕДЖМЕНТ**

Робоча програма

**для студентів спеціальності 051 "Економіка", 073
"Менеджмент"**

другого (магістерського) рівня

Харків

ХНЕУ ім. С. Кузнеця

2018

Вступ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується все більш активним проникненням творчості зі сфери мистецтва і науки в інші сфери людської діяльності. Не стала винятком і сфера управління. У теорії управління останнім часом усе більше уваги стали приділяти проблемі широкого використання креативного потенціалу менеджерів і топ-менеджерів підприємства. У багатьох інститутах та університетах з'являються спеціальні курси креативного менеджменту, що сприяють розвитку навичок інноваційних творчих рішень в управлінні та бізнесі. Так само широке застосування знайшли численні курси та тренінги, які сприяють удосконаленню творчого потенціалу і допомагають навчитися знаходити креативні ідеї. Револьюційні зміни в технології та конкуренція просто змушують компанії розробляти нетрадиційні підходи до вирішення традиційних завдань, шукати принципово нові рішення.

Реалізуються рішення, спрямовані на скорочення обсягу рутинної праці в компаніях, на передачу такої управлінської праці комп'ютерам, машинам і автоматам. Відповідно вивільняється час, який персонал, особливо управлінський, може витратити на творчу діяльність. Фахівцями все більш цінується не тільки і навіть не стільки рівень оплати праці, скільки можливості творчої самореалізації, свободи творчості.

У сучасному західному менеджменті управління процесами формування нових ідей у даний час відносять до креативного менеджменту. Актуальність креативного менеджменту обумовлена тим, що процеси трансформації, у яких знаходиться організація, неможливі без змін вимог до процесів створення нових знань, професіоналізму, креативності, інтелектуального рівня організації. Ці зміни повинні стосуватися: інноваційних здібностей, уміння вирішувати конфлікти, здібностей керівництва управляти інноваційними командами, розвитком особистості на основі нових технологій активізації мислення.

Західні країни в останні десятиліття сприяють розвитку цілих креативних регіонів та так званих креативних індустрій, які останнім часом мають дуже широке розповсюдження. За даними доповіді ООН "Культура та розвиток", частка творчих галузей економіки складає більше 3,4% у структурі світового валового внутрішнього продукту, або приблизно \$1,6 трлн, що майже удвічі перевищує розрахунковий обсяг надходжень від міжнародного туризму.

Креативна економіка є одним з секторів глобальної економіки, що найдинамічніше розвивається. Світові темпи його зростання складають 4,3-17,6% (в країнах Близького Сходу — 17,6%, в країнах Африки — 13,9%, в країнах Південної Америки — 11,9%, в країнах Азії — 9,7%, в країнах Океанії — 6,9%, в країнах Північної і Центральної Америки — 4,3%). Все це зумовлює актуальність та доцільність вивчення не тільки креативного менеджменту, але й основ креативної економіки.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"	Вибіркова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність «Економіка» Спеціалізація "Управління персоналом та економіка праці"	Рік підготовки	
Індивідуальне завдання: "Використання методики активізації творчого мислення працівників підприємства"		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 10	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		20 год	20 год
		Практичні, семінарські	
		20 год	20 год
		Самостійна робота	
		110 год	110 год
Вид контролю		Екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 36 %;
- для заочної форми навчання – 36 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів інноваційного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до вирішення інноваційних завдань, набуття знань і навичок в області розвитку креативного середовища і створення креативної організації.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**: набуття студентами комплексних знань щодо вибору нових форм і засобів управління знаннями в інноваційній сфері у процесі створення ефективної та гнучкої системи управління інноваційними процесами. Це означає, що студенти повинні знати методологічні основи креативного менеджменту, організацію, планування, функції й засоби управління креативністю. У ході цього студенти повинні виокремлювати взаємозв'язки економічних, психологічних, організаційних, соціальних процесів, різноманітні їх форми, вміти планувати та організовувати творчу роботу в команді, реалізовувати розвиток фахівців, досягати мети організації через формування висококваліфікованого, креативного та конкурентоспроможного персоналу на ринку праці, приймати об'єктивні рішення в різних ситуаціях, вміти використовувати набутий досвід на практиці.

Предмет навчальної дисципліни: процес створення нової системи знань, умінь і компетентностей. У навчальній дисципліні розкривається роль креативного підходу з урахуванням людського фактора в процесі успішної діяльності, розглядаються аспекти управління креативністю, порівнюються моделі, форми виявлення, способи розвитку і використання творчого потенціалу людини. Також аналізується досвід формування креативної економіки закордоном та регіони України за індексом креативності.

Навчальну дисципліну студенти розпочинають вивчати після отримання необхідних знань, умінь та навичок в інших галузях науки й виробничої практики. Дисципліна базується на таких навчальних дисциплінах, як "Менеджмент", "Управління персоналом", "Соціологія", "Економіка підприємства", "Економічна психологія", "Основи наукових досліджень", "Стратегічне управління".

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

сутність предмета та мети навчальної дисципліни;

роль та значення креативного менеджменту як науки;
зміст понять "інновація", "творче мислення", "компетентність",
"мотивація", "креативна організація", "креативна економіка",
"інтелектуальна власність", "конфіденційна інформація";
сутність існуючих концепцій і теорій формування та розвитку
креативних економік, індустрій; створення креативних організацій;
особливості захисту права інтелектуальної власності в Україні;
особливості персоналу в системі креативного менеджменту;
ознаки креативності в бізнесі; складові креативності;
сутність мотиваційного процесу в креативному менеджменті;
сутність і види процесу людського мислення;
методи постановки і системного аналізу управлінських проблем;
процеси формування креативного середовища на підприємстві;
соціально-психологічні особливості творчого колективу;
стратегії розвитку творчого потенціалу в організаціях;
принципи та етапи формування творчого колективу;
чинники впливу на підвищення креативності;
інформаційне забезпечення системи креативного менеджменту;
правове забезпечення креативного менеджменту;
особливості функціонування креативних організацій;
уміти:
аналізувати рівень креативності регіону;
використовувати сучасні методи формування команди;
володіти інструментарієм прийняття управлінських рішень, що
передбачає необхідність урахування внутрішнього потенціалу фахівця;
здійснювати контроль виконання та професійно використовувати
методи стимулюючої оцінки результатів творчої діяльності;
інформаційно та документально забезпечувати процес креативного
менеджменту;
застосовувати методики генерації нових знань;
адаптувати традиційні методи управління підприємством до вимог
креативної організації;
визначати внутрішні бар'єри, що перешкоджають проявленню
творчого потенціалу людини;
застосовувати методи активізації творчого мислення;
складати схеми прийняття рішень в інноваційному процесі;
формувати загальну модель створення команди;

оцінювати результати творчої діяльності організації;
визначати типи мислення за методикою Майерса – Брігса;
застосовувати методи управління креативністю.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
КЕМ* 1**	Визначати можливості розвитку креативних регіонів та індустрій	Визначати особливості розвитку креативного класу, креативних індустрій
		Враховувати особливості регіонального розвитку
		Визначати типи конфіденційної інформації та джерела її розповсюдження
		Визначати місце креативного менеджменту в сучасній креативній економіці
КЕМ*2	Формувати творчий потенціал організації	Визначати способи мотивації творчих працівників
		Здійснювати обґрунтований вибір найефективнішої стратегії розвитку творчого потенціалу
		Застосовувати методи управління інноваційними командами
		Здійснювати оцінку рівня інтегративності та креативності організації

**Примітка. Креативна економіка та менеджмент.

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в додатку А.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА: ФОРМУВАННЯ, РОЗВИТОК ТА ІНСТИТУЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Тема 1. Концептуальні засади креативної економіки

Роль креативної економіки в сучасному бізнес-середовищі. Креативний клас як «ядро» креативної економіки. Особливості сучасного розвитку креативних індустрій.

Тема 2. Особливості формування креативної економіки в Україні та закордоном

Формування креативного суспільства як передумова розвитку креативної економіки. Університет як основа розвитку креативної економіки. Особливості розвитку креативної економіки.

Тема 3. Захист права інтелектуальної власності в креативній економіці

Поняття та види конфіденційної інформації. Джерела ризикованості конфіденційної інформації та шляхи її захисту на підприємствах. Нормативно-правове забезпечення захисту конфіденційної інформації та інтелектуальної власності.

Тема 4. Креативний менеджмент як основа побудови креативної економіки

Сутність і місце креативного менеджменту в креативному суспільстві. Мета, завдання і функції креативного менеджменту. Модель креативності «чотирьох Р».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КРЕАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Тема 5. Процес і природа людського мислення. Типи мислення

Підходи до визначення процесу мислення. Типи мислення. Творчість та творче мислення. Теорії мислення. Методи і прийоми пізнання. Формування ефективного мислення.

Тема 6. Формування креативної особистості

Сутність творчості та особистості. Творчий потенціал особистості. Креативні бар'єри та шляхи їх подолання. Риси креативної особистості. Етапи креативного процесу. Форми виявлення, розвитку і використання творчого потенціалу.

Тема 7. Менеджер креативного типу

Роль менеджера в сучасній організації. Характеристики менеджера креативного типу. Бізнес-коучинг. Моделі лідерства: харизматична та експертна.

Тема 8. Формування креативного середовища в організації

Процес активізації творчої діяльності. Організація робочого середовища в креативній організації.

Корпоративна культура як елемент формування креативного середовища.

Тема 9. Креативні методи постановки і аналізу управлінських проблем.

Типи ситуацій в процесі пізнання. Правила формулювання питань в теорії пізнання. Класифікація питань. Методи вирішення виробничих проблем: морфологічна матриця.

Тема 10. Інтегральний інтелект як об'єкт управління в креативному менеджменті.

Типи інтелекту. Формування інтегрального інтелекту. Принципи формування інтегрального інтелекту, поняття «інтегративності». Методи оцінки інтегративності.

Тема 11. Командоутворення в креативному менеджменті

Підходи до розуміння терміну «команда». Принципи формування креативної команди. Стратегії постановки цілей в командоутворенні. Техніки організації групової роботи в команді.

Тема 12. Мотивація особистостей креативного типу.

Мотиваційний механізм в інноваційній діяльності. Творчий підхід керівника до мотивації співробітників. Типи мотивації креативних особистостей.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із робочою програмою навчальної дисципліни і

	17	2	2	–	13	17	2	2	–	13
Разом за змістовим модулем 1	55	8	8	–	39	55	8	8	–	39
Змістовий модуль 2										
Теоретичні основи креативного менеджменту										
<i>Тема 5 . Процес і природа людського мислення. Типи мислення</i>	16	2	2	–	12	16	2	2	–	12
<i>Тема 6. Формування креативної особистості</i>	16	2	2	–	12	16	2	2	–	12
<i>Тема 7. Менеджер креативного типу</i> <i>Тема 8. Формування креативного середовища на підприємстві</i>	16	2	2	–	12	16	2	2	–	12
<i>Тема 9. Креативні методи постановки і аналізу управлінських проблем</i> <i>Тема 10. Інтегральний інтелект як об'єкт управління в креативному менеджменті</i>	17	2	2	–	13	17	2	2	–	13
<i>Тема 11. Командоутворення в креативному менеджменті</i>	10	2	2	–	6	10	2	2	–	6
<i>Тема 12. Мотивація особистостей креативного типу</i>	20	2	2	10	6	20	2	2	10	6
Разом за змістовим модулем 2	95	12	12	10	61	95	12	12	10	61
Разом за семестр	150	20	20	10	100	150	20	20	10	100

5. Теми та плани семінарських занять

Семінарське заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів. На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами доповіді та презентації з окреслених питань (табл. 5.1), їх виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові бали за кожне семінарське заняття виставляються у відповідний журнал. Отримані студентом бали за окремі семінарські заняття враховуються в процесі накопичення підсумкових

балів з даної навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1

Плани семінарських занять

Назва теми	Програмні питання	Кількість годин	Література
Змістовий модуль 1			
Креативна економіка: формування, розвиток інституційне середовище			
<i>Тема 3. Захист права інтелектуальної власності</i>	<i>Тема семінарського заняття "Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного та національного законодавства":</i> 1. Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності 2. Захист прав інтелектуальної власності в Україні 3. Контрафакція і піратство як світова проблема 4. Захист авторських і суміжних прав: вітчизняний та закордонний досвід 5. Захист прав на торговельні марки: вітчизняний та закордонний досвід 6. Захист прав на винаходи: вітчизняний та закордонний досвід	2	Основна: [2]. Додаткова: [15; 16; 21]
Змістовий модуль 2			
Складові системи формування творчого потенціалу організації			
<i>Тема 5. Процес і природа людського мислення. Типи мислення</i>	<i>Тема семінарського заняття «Переговори як невід`ємна складова діяльності інноваційної організації»:</i> 1. Порівняльна характеристика існуючих методів ведення переговорів. 2. Застосування в практичній діяльності методу Сократа. 3. Застосування в практичній діяльності методу Штирліца. 4. Застосування в практичній діяльності методу трьох раундів	2	Основна: [1]. Додаткова: [15; 17; 23]
Усього годин		4	

6. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного

застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмій і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Креативна економіка: формування, розвиток інституційне середовище та	<i>Завдання 1.</i> Надання визначення "креативна економіка" за технологією "сенкен". Визначення рівня креативності фахівця за допомогою використання тестування.	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [4; 8; 9; 11]
	<i>Завдання 2.</i> Дослідження регіонів України за показниками креативності: індексами толерантності, технології та таланту. <i>Завдання 3.</i> Круглий стіл на тему: «Роль вищих навчальних закладів в формуванні та розвитку креативної економіки України»	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [10; 16; 19]
	<i>Завдання 4.</i> Реалізація моделі креативності «чотирьох Р» на підприємстві, на якому студенти проходили практику. <i>Завдання 5.</i> Робота в малих групах щодо місця і ролі креативного менеджменту в процесі відбудови креативної економіки в Україні за принципом "А-В-С". Написання письмової контрольної роботи за вивченим теоретичним та практичним матеріалом	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [12; 6 – 9; 17]

Змістовий модуль 2. Теоретичні основи креативного менеджменту	Завдання 6. Застосування методу "синектики" для вирішення проблемної ситуації Завдання 7. Застосування методу "6 капелюхів" для вирішення проблемної ситуації	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [13; 17; 21]
	Завдання 8. Визначення типів лідерства працівників за допомогою тестування. Вирішення кейсів. Написання есе Завдання 9. Застосування методу "фокальних об'єктів" для вирішення проблемної ситуації	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 10 – 14]
	Завдання 10. Застосування методів "контрольних питань" та "морфологічна скринька" для вирішення проблемної ситуації Завдання 11. Ділова гра: Визначення стилю мислення (сенсорний, інтуїтивний, аналітичний, нормативний) Написання есе	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [8; 15 - 18]
	Завдання 12. Реалізація методу активізації творчого мислення "мозковий штурм" для вирішення проблемної ситуації. Рольова гра Завдання 13. Застосування методу "6-3-5", "Уолта Діснея" для вирішення проблемної ситуації	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 10; 12]
	Завдання 14. Застосування методу "ментальні карти", "кластери" для вирішення проблемної ситуації Написання письмової контрольної роботи за вивченим теоретичним і практичним матеріалом	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [13; 17; 21]
Разом годин за змістовими модулями		16	

6.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1

Креативна економіка: формування, розвиток та інституційне середовище

Провести дослідження регіонів України за наступними показниками, представленими в таблиці:

- кількість працівників креативного класу, тисяч осіб;
- питома вага зайнятого населення, що має вищу освіту, тисяч осіб;
- кількість дослідників, осіб.

Яким чином можна співставити ці показники між собою, а також отримати наступні індекси: індекс креативного класу, індекс людського капіталу, індекс наукового таланту.

Які індекси покладені в основу розрахунку індексів технології, толерантності та таланту, що запропоновані Р. Флорідою?

Таблиця

Вихідні дані для розрахунку індексу креативності

Область України	Кількість працівників креативного класу, тисяч осіб	Питома вага зайнятого населення, що має вищу освіту, тисяч осіб	Кількість дослідників, осіб
Вінницька	21,6	193,2	288
Волинська	13,3	114,3	120
Дніпропетровська	73,6	419,3	4498
Донецька	34,9	208	1714
Житомирська	22,2	130,8	136
Закарпатська	13,7	117,7	289
Запорізька	33,9	245,6	1116
Івано-Франківська	19,2	157,8	285
Київська	55,8	246,9	1129
Кіровоградська	14,5	116,8	287
Луганська	10,5	93,2	117
Львівська	51,7	370,7	2643
Миколаївська	15,2	154,6	592
Одеська	48,8	350,3	1713
Полтавська	21	184,3	627

Рівненська	19,1	123,8	118
Сумська	17,1	125,4	647
Тернопільська	16	159,6	131
Харківська	80,4	495,4	9230
Херсонська	20,2	95,4	331
Хмельницька	15,6	159,1	104
Черкаська	16,6	142,2	350
Чернівецька	12,4	85,3	316
Чернігівська	18,9	129,3	248
м. Київ	234,9	844,6	26806

Змістовий модуль 2

Теоретичні основи креативного менеджменту

Креативна техніка: «мозковий штурм»

Методичні рекомендації.

«Мозковий штурм» (брейнстормінг) був запропонований Алексом Осборном (США) в 40-х рр. ХХ ст. Основні цілі застосування методу – це колективний пошук ідей, поділ процесів генерації й критики в часі, і учасників, відповідно, на генераторів і критиків. У процесі генерування висловлювані ідеї розвиваються й модифікуються асоціаціями й аналогіями. Оптимальними вважаються групи по 5 – 10 осіб. Кінцева мета – вироблення максимальної кількості різноманітних ідей. Мозковий штурм є однією з найстарших і найбільш часто застосовуваних креативних технік. Алекс Осборн сформулював «Золоті правила», обов'язкові для всіх креативних методик:

1. Критика заборонена. Жодна з ідей не може бути оцінена, поки не висловлені всі пропозиції.
2. Безрозсудні ідеї заохочуються, оскільки легше спрощувати ідеї, ніж розробляти їх.
3. Придумувати якнайбільше ідей. Кількість переважніше якості.
4. Підхоплювати й розбудовувати ідеї інших, комбінування різних пропозицій.

Учасники вирішують у груповій дискусії, яку ідею можна здійснити відразу, які потрібно змінити й поліпшити, а які в цей момент не підходять для вирішення проблеми. Після того, як знайдений консенсус ідеї, що

залишилася, можна використовувати її для вживання конкретних заходів задля вирішення поставленого завдання.

Різновиди «мозкового штурму»:

- *Класичний «мозковий штурм»*. Ідеї надходять у довільному порядку, кожен виступає як завгодно часто й у будь-який момент часу, запис ідей проводиться на аркуші фліп-чарта. Проведення класичного «мозкового штурму» обмежується в часі.

- *Упорядкування*. Установлюється черговість тих, хто виступає, запис ідей ведеться до останньої ідеї на аркуші фліп-чарта.

- *Метод «Мицубісі»*. «Мозковий штурм» розподіляється на дві повторювані стадії однакової тривалості. На першій стадії учасники записують свої ідеї в блокноти, а на другій – по черзі оголошують записані ідеї. Координатор переносить ідеї на аркуш фліп-чарта.

- *Блокнот ідей*. Учасники по черзі стовпчиком дописують свої ідеї в загальний блокнот.

Варіанти проведення «мозкового штурму».

Прогресуючий «мозковий штурм»: кілька коротких фаз генерування ідей (5 – 10 хвилин) чергуються з такими ж короткими фазами оцінювання.

Деструктивно-конструктивний «мозковий штурм»: пошук ідей розподіляється на дві фази. 1. Висловлюється якнайбільше негативних ідей, перелічуються речі, які перешкоджають рішенню. 2. Учасники повинні робити конструктивні пропозиції.

Самостійний «мозковий штурм»: самостійно виробляються ідеї, без критичного оцінювання. Після цього необхідно провести критичну ревізію своїх «божевільних ідей».

Змінний «мозковий штурм»: фази колективного й індивідуального генерування ідей поперемінно міняють одна одну.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 66,7 % (100 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів і понять за темами навчальної дисципліни; підготовку до практичних, семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань (вирішення розрахункових індивідуальних та комплексних завдань) за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до контрольних робіт.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Креативна економіка: формування, розвиток та інституційне середовище				

Тема 1. Концептуальні засади креативної економіки	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка матеріалів щодо розрахунку глобального індексу креативності за методикою, запропонованою Р. Флорідю	2	Презентація результатів	Основна: [1 – 3] Додаткова: [6 – 11; 18]
Тема 2. Особливості формування креативної економіки в Україні та закордоном	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою «Роль вищих навчальних закладів в формуванні та розвитку креативної економіки України»	12	Презентація результатів, доповідь в рамках круглого столу	Основна: [1 – 3] Додаткова: [8; 10; 12]
Тема 3. Захист права інтелектуальної власності в креативній економіці	Пошук, підбір та огляд літературних джерел до семінарського заняття	12	Презентація результатів, доповідь	Основна: [1 – 3] Додаткова: [8 – 12; 17]
Тема 4. Креативний менеджмент як основа побудови креативної економіки	Підготовка невеликих доповідей до трьох хвилин за тематикою «місце і роль креативного менеджменту в процесі відбудови креативної економіки в Україні», підготовка до контрольної роботи	13	Доповіді за технологією «А_В_С), Письмова контрольна робота за темами 1 – 4	Основна: [1 – 3] Додаткова: [7 – 12]
Змістовий модуль 2 Теоретичні основи креативного менеджменту				
Тема 5. Процес і природа людського мислення	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за з тематикою «Переговори як невід`ємна складова діяльності інноваційної організації». Підготовка до семінарського заняття	12	Презентація результатів, доповідь	Основна: [1 – 3] Додаткова: 7; 12]
Тема 6. Формування креативної	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	12	Презентація результатів	Основна: [1 – 3] Додаткова:

особистості	«Синектика як метод активізації творчого мислення»			7; 12]
<i>Тема 7.</i> Менеджер креативного типу <i>Тема 8.</i> Формування креативного середовища в організації	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до написання есе	12	Презентація результатів, есе	Основна: [1 – 3] Додаткова: 8 – 12; 19]
<i>Тема 9.</i> Креативні методи постановки і аналізу управлінських проблем. <i>Тема 10.</i> Інтегральний інтелект як об'єкт управління в креативному менеджменті	Підготовка списку питань для реалізації метода активізації творчого мислення контрольних питань. Підготовка до написання есе	13	Презентація результатів Есе	Основна: [1 – 3] Додаткова: 8 – 13; 19]
<i>Тема 11.</i> Командоутворення в креативному менеджменті	Підготовка до мозкового штурму, методу Уолта Діснея та 6-3-5	6	Презентація результатів	Основна: [1 – 3] Додаткова: 8 – 13; 19]
<i>Тема 12.</i> <i>Мотивація особистостей креативного типу</i>	Підготовка до захисту індивідуального заняття, підготовка до написання контрольної роботи за темами 5-12 та екзамену	16	Захист індивідуального завдання, написання контрольної роботи та екзамену	Основна: [1 – 3] Додаткова: 8 – 13; 19]
Усього за модулем		110		

8. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання (ІЗ) студента є вибіркоким видом позааудиторної самостійної роботи студента та має навчально-дослідницький характер, виконується у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується разом зі складанням підсумкового екзамену з даної навчальної дисципліни. Виконання ІЗ є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни.

Підготовка ІЗ передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою ІЗ. ІЗ передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Практична значущість ІЗ полягає в обґрунтуванні реальності її результатів для потреб практики.

Комплексний системний підхід до розкриття теми роботи полягає в тому, що предмет дослідження розглядається з різних точок зору – з позицій теоретичної бази і практичних напрацювань, умов його реалізації на підприємстві, аналізу, обґрунтування шляхів удосконалення тощо – в тісному взаємозв'язку та єдиній логіці викладу.

У процесі виконання ІЗ, разом із теоретичними знаннями і практичними навичками за фахом, студент повинен продемонструвати здатність до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити.

Мета ІЗ – формування практичних навичок та вміння їх застосовувати в процесі вирішення поставленого завдання.

Об'єктом ІЗ є процеси активізації творчого мислення на підприємствах різних форм власності.

Предмет ІЗ – сукупність теоретико-методичних підходів до управління креативним мисленням працівників.

Індивідуальне завдання виконується студентом самостійно за консультування з викладачем протягом вивчення дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Індивідуальне завдання видається викладачем на початку семестру, протягом якого вивчається дисципліна. Студент має надати ІЗ для перевірки наприкінці семестру, але не пізніше терміну проведення підсумкового модульного контролю. Бали за виконання ІЗ ураховуються під час виставлення загальної оцінки з дисципліни.

Вимоги до оформлення. Формат аркуша – А4. Поля: ліве – 30 мм; праве, верхнє та нижнє – 20 мм. Шрифт Arial, розмір шрифту для основного тексту – кт 14. Міжрядковий інтервал – множник 1,3. Не дозволяються виділення в тексті курсивом та підкреслення.

Обсяг ІЗ повинен становити у друкованому варіанті 20 – 30 сторінок.

Кожен розділ розпочинають з нової сторінки. Назви розділів оформляються великими літерами по центру сторінки. Сторінки нумеруються у правому верхньому куту. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться.

Вимоги до змісту. Індивідуальне завдання повинне складатися з таких елементів, як:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ (1,5 сторінки);
- основна частина (15 – 20 сторінок);
- висновок (1,5 сторінки);
- список використаної літератури;
- додатки (за необхідності).

Вступ повинен відображати такі елементи: актуальність теми, проблемне поле теми, мету дослідження, об'єкт, предмет, завдання, базу та методи дослідження.

В **основній частині роботи** (може містити декілька підрозділів) студенти повинні:

надати характеристику методики активізації творчого мислення працівників;

навести приклад використання методики з практичної діяльності (назва організації, мета використання методики і результат)

розробити технологію використання методики активізації творчого мислення на практичному занятті (етапи проведення, тривалість кожного етапу, необхідний ілюстративний матеріал, мета й очікуваний результат).

Висновки повинні містити обґрунтовані та змістові, практичні рекомендації щодо використання запропонованої активізації творчого мислення в практичній діяльності, її переваги та недоліки.

Список використаної літератури слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання".

Додатки можуть бути включені за необхідності. У разі наявності кількох додатків оформляється окрема сторінка "ДОДАТКИ", номер якої є останнім, що включається до обсягу ІЗ. Кожен додаток починають із нової сторінки. Відповідно до вимог, додаток називають у такий спосіб: "Додаток А", "Додаток Б" і т. д. за алфавітом, за винятком букв Г, Г', Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, у ході цього написи "Додаток...", "Продовження додатка..." та "Закінчення додатка..." пишуться малими літерами з першої великої і вирівнюються по правому краю сторінки. Допускається розподіл додатків на розділи типу "Додаток А.3". Ілюстрації, таблиці, формули нумерують відповідно до назви додатка, наприклад "рис. А.3".

8.1. Контрольні запитання для самодіагностики

1. В чому полягає основна відмінність креативної економіки від традиційного економічного укладу?
2. Що таке креативний клас? Які працівники входять до його складу?
3. Що таке креативна індустрія?
4. Охарактеризуйте особливості розвитку креативних індустрій закордоном.
5. Охарактеризуйте особливості розвитку креативних індустрій в Україні.
6. Що таке «креативне суспільство», на яких основних принципах воно базується?
7. Перелічіть основні характеристики креативного суспільства.
8. В чому основна суть теорії «трьох Т», запропонованої Р. Флорідою?
9. Яка роль університету в креативному суспільстві?
10. Проаналізуйте розподіл регіонів України за рівнем креативності? Чому, на Вашу думку, склалась така ситуація?
11. Які типи інформації за рівнем доступу Ви знаєте?
12. Які види інформації належать до конфіденційної?
13. Яка інформація не може бути конфіденційною?
14. Перелічіть основні джерела і канали витікання інформації.

15. Які Ви знаєте легальні методи отримання інформації про конкурентів?
16. Що таке захист інтелектуальної власності?
17. Які в Україні існують типи захисту права інтелектуальної власності?
18. Що таке креативний менеджмент? Які підходи до визначення креативного менеджменту Ви знаєте?
19. Охарактеризуйте основні цілі, завдання та функції креативного менеджменту.
20. Що таке модель «чотирьох Р»? В чому її особливість? Наведіть приклад двох організацій, де найкращим чином можна відобразити основну ідею моделі.
21. Що таке мислення? Які підходи до визначення мислення Ви знаєте?
22. Які типи мислення Ви знаєте? Яким типом мислення, на Ваш погляд, необхідно володіти сучасному менеджеру?
23. Які теорії мислення Ви знаєте?
24. Перерахуйте основні методи і прийоми пізнання.
25. Яким чином можна підтримувати і розвивати розумові процеси?
26. Що таке творчість? Охарактеризуйте основні етапи становлення даного терміну.
27. У чому відмінність творчості і креативності?
28. Що таке творчий потенціал, яким чином його можна розвивати?
29. Наведіть приклади найбільш істотних креативних бар'єрів, які перешкоджають Вашій творчості.
30. Перерахуйте основні риси креативної особистості.
31. Які методи активізації творчого потенціалу Ви знаєте? Які б використовували у своїй роботі?
32. Місце і роль менеджера креативного типу в сучасній організації.
33. Перелічіть основні характеристики менеджера креативного типу.
34. Що таке коучинг? Які види коучингу Ви знаєте?
35. Назвіть основні особливості GROW-моделі коучинга.
36. Які моделі лідерства ви знаєте? Наведіть приклади використання різних моделей у різних сферах діяльності.
37. Перелічіть основні напрямки активізації творчості на підприємстві.
38. Що таке соціальне управління? Яка його роль в процесі управління творчістю?
39. Назвіть основні особливості організації робочого середовища для активізації творчості працівників.
40. Що таке корпоративна культура? Яка її роль у креативних організаціях?

41. Які можливі ситуації виникають в процесі пізнання?
42. Перелічіть основні правила побудови питань в процесі вирішення проблемних ситуацій.
43. Що таке «корзина Ейзенхауера»?
44. Наведіть приклад використання морфологічної матриці в практичній діяльності. Які Ви можете назвати переваги та недоліки цього методу вирішення проблемних ситуацій?
45. Що таке інтелект? Які типи інтелекту Ви знаєте?
46. Що таке інтегральний інтелект?
47. У чому відмінність спрацьованості колективу від згуртованості?
48. Які методи психологічної діагностики групи Ви знаєте?
49. Які саме методи психологічної діагностики використовуються для оцінки згуртованості колективу?
50. Що таке креативна команда?
51. В якій формі можуть бути організовані креативні команди в організаційній структурі?
52. Які принципи організації командної взаємодії Ви знаєте?
53. Охарактеризуйте місце і роль процесу постановки мети в командоутворенні. Які стратегії постановки цілей Ви знаєте?
54. Яку з технік організації командної роботи Ви б використовували на етапі формування команди? Чому?
55. Перерахуйте основні способи відбору фахівців для креативної команди. Який на Ваш погляд є найбільш оптимальним?
56. В чому полягає відмінність мотиву від стимулу?
57. Які компоненти креативних ресурсів працівника Ви знаєте?
58. Що таке рейтинг креативних працівників? Для чого він формується?
59. Перелічіть основні принципи мотивації творчих працівників.
60. Які типи мотивації Ви знаєте?
61. Визначте основні переваги та недоліки особистісної мотивації.
62. Визначте основні переваги та недоліки міжособистісної мотивації.
63. Визначте основні переваги та недоліки внутрішньої мотивації.
64. Визначте основні переваги та недоліки зовнішньої мотивації.
65. Визначте особливості побудови мотиваційної анаграми. Які три групи покладені в її основу?

9. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі: індивідуальних занять,

консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультаційної роботи є:

- а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:
 - консультації: індивідуальні (запитання – відповідь);
 - групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);
- б) за засвоєнням практичного матеріалу:
 - консультації індивідуальні і групові;
- в) для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу:
 - індивідуальне здавання виконаних робіт;
 - підготовка реферату для виступу на науковому семінарі;
 - підготовка реферату для виступу на науковій конференції.

10. Методики активізації процесу навчання

У процесі викладання дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – ділових і рольових ігор, тренінгів, семінарів в активній формі, розгляд кейсів, круглих столів, модерації. Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю учбового процесу, який виявляється в: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; виробленні здатності ухвалювати самостійні рішення; виробленні здібності до колективних рішень; виробленні здібності до соціальної інтеграції; набутті навичок вирішення конфліктів; розвитку здібності до компромісів.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни наведено в табл. 10. 1.

Таблиця 10.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
Змістовий модуль 1. Креативна економіка: формування, розвиток та інституційне середовище	
Тема 1. Концептуальні засади	<i>Проблемна лекція з питання "Роль креативної економіки</i>

креативної економіки	в сучасному бізнес- середовищі"
Тема 2. Особливості формування креативної економіки в Україні та закордоном	<i>Проблемна лекція з питання "Особливості розвитку креативної економіки в Україні"</i>
Тема 3. Захист права інтелектуальної власності в креативній економіці	<i>Семінар-дискусія з питання "Нормативно-правове забезпечення захисту інтелектуальної власності в Україні та закордоном"; робота в малих групах</i>
Тема 4. Креативний менеджмент як основа побудови креативної економіки	<i>Проблемна лекція з питання "Роль та місце креативного менеджменту в креативній економіці", рольова гра</i>
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи креативного менеджменту	
Тема 5. Процес і природа людського мислення. Типи мислення	<i>Семінар-дискусія з питання "Типи мислення, формування креативних команд відповідно до певних типів мислення"; презентація роботи в малих групах</i>
Тема 6. Формування креативної особистості	<i>Проблемна лекція з питання "Форми виявлення, розвитку і використання творчого потенціалу"</i>
Тема 7. Менеджер креативного типу	<i>Кейс метод на тему: «Харизматична та експертна модель лідерства: переваги та недоліки»</i>
Тема 8. Формування креативного середовища в організації	<i>Міні-лекція на тему: «Організація робочого середовища в креативній організації»</i>
Тема 9. Креативні методи постановки і аналізу управлінських проблем	<i>Банк візуального супроводження на тему: «Існуючі методи вирішення виробничих проблем»</i>
Тема 10. Інтегральний інтелект як об'єкт управління в креативному менеджменті	<i>Рольова гра на тему: «Реалізація принципу гетерогенності у формуванні інтегрального інтелекту»</i>
Тема 11. Командоутворення в креативному менеджменті	<i>Робота в малих групах на тему: «Техніки організації групової роботи в команді»</i>
Тема 12. Мотивація особистостей креативного типу	<i>Модерація на тему: «Підбір відповідного типу мотивації для різних категорій працівників та типів творчих індивідуальностей»</i>

Проблемні лекції – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. Під час читання лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань у ході лекції відіграє активізуючу роль, примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції – передбачають виклад навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження.

Робота в малих групах – використовується з метою активізації роботи студентів при проведенні семінарських і практичних занять. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє свою особливу роль і певними своїми якостями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Семінари-дискусії – передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – це метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Кейс-метод (метод аналізу конкретних ситуацій) дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Ознайомлювальні або початкові ігри частіше за все використовуються на початку занять для створення робочої атмосфери, “налаштування” учасників на групову роботу.

Презентації – виступи перед аудиторією – використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів і послуг.

Рольові ігри – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі розв'язання певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Модерація – це метод, який допомагає групам розглядати теми,

проблеми, завдання, зосереджуючись на змісті цілеспрямовано й ефективно, під час самостійної участі кожного у вільній колегіальній атмосфері. Модерація як спосіб проведення обговорення швидко призводить до конкретних результатів, дає можливість усім присутнім брати участь в процесі вироблення рішень, відчуваючи у ході цього свою повну відповідальність за результат.

Банк візуального супроводження – сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

11. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів урахує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни “Креативна економіка та менеджмент” передбачають лекційні, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у таких формах: оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять; виконання індивідуального завдання; проведення проміжного тестування; проведення екамену.

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Загальна модульна оцінка складається з поточної оцінки, яку студент отримує під час практичних (семінарських) занять, оцінки за виконання індивідуального завдання та оцінки за виконання модульної контрольної роботи.

Загальна оцінка з дисципліни визначається як сума накопичених балів протягом семестру.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;

- б) виконання індивідуального завдання;
- в) виконання проміжного контролю;
- г) виконання контрольних модульних завдань.

Оцінювання проводиться за 60-бальною шкалою за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) знайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків у ході виконання завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Під час оцінювання практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінку буде знижено.

Індивідуальне завдання оцінюється за критеріями: самостійності виконання; логічності та деталізації плану; повноти й глибини розкриття теми; наявності ілюстрації (таблиці, рисунки, схеми, тощо); кількості використаних джерел (не менше десяти); використання цифрової інформації та відображення практичного досвіду; наявності конкретних пропозицій; якості оформлення.

Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять, виконання індивідуального завдання та проміжного тестового контролю згідно з графіком навчального процесу.

Лекційний модульний контроль здійснюється у письмовій формі за відповідними білетами, зміст яких містить питання всіх тем модуля. Білет складається з теоретичного, евристичного та діагностичного завдання. Відповіді студентів оцінюються у п'ять балів (згідно з технологічною картою оцінювання рівня сформованих компетентностей, наведеної в табл. 12.1). Кожне завдання модульного контролю оцінюється окремо.

Приклад модульного завдання наведено далі.

Зразок модульного завдання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Спеціалізація 8.03050501

1 семестр

Навчальна дисципліна “Креативна економіка та менеджмент”

МОДУЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Теоретичне завдання. Особливості та роль персоналу в системі креативного менеджменту.

Діагностичне завдання. Наведіть приклади успадкування суті казкових предметів у сучасному житті, скориставшись методом аналогії:

килим-літак;

чоботи-сороходи;

скатертина-самобранка;

саморушна піч;

хатинка на «курячих ніжках».

Евристичне завдання. Використовуючи стратегію поведінки «білого капелюха», дайте характеристику діяльності організації, в якій працюєте, або проходили практику.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та соціальних наук протокол № ____ від 201__ року.

Зав. кафедри _____
(підпис)

Екзаменатор _____
(підпис)

Теоретичне завдання оцінюється в 1 бал, з яких:

1 бал – за надання повної обґрунтованої відповіді на базі теоретичних знань і характеристик методики, що застосовується.

Діагностичне завдання оцінюється в 2 бали, з яких:

1 бал – за дотримання типового алгоритму виконання завдання з використанням необхідних для цього знань та вмінь, методик, передбачених навчальною програмою;

1 бал – за формулювання повного аналітично-логічного висновку стосовно розв’язання поставленого завдання.

Евристичне завдання оцінюється в 2 бали, з яких:

1 бали – за дотримання типового алгоритму виконання завдання з використанням необхідних для цього знань та вмінь, методик передбачених навчальною програмою;

1 бал – за формулювання повного структурно-логічного висновку стосовно розв'язання поставленого завдання.

Загальна модульна оцінка розраховується як сума оцінок трьох завдань.

Загальна оцінка за дисципліною складається з суми оцінок за кожне лекційне та практичне заняття, поточно-модульного контролю, есе та індивідуального завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 12.1, відповідно до структури складових професійних компетентностей, яка наведена в Додатку А.

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 12.2.

Таблиця 12.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7, T8	T9, T10	T11	T12	60
3,2	3,2	7,2	3,2	8,2	9,2	5,2	3,2	3,2	14,2	

Примітка. T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Таблиця 12.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Форми навчання	Рівень сформованості компетентностей	
				Форми контролю	Макс. бал
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 «Креативна економіка: формування, розвиток та інституційне					60

середовище»								
Визначати можливості розвитку креативних регіонів та індустрій	Здатність до обґрунтування ролі креативної економіки в сучасному суспільстві	1,2	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Концептуальні засади креативної економіки	Робота на лекції	1
				2	Практичне заняття	Надання визначення "креативна економіка" за технологією "сенкен". Визначення рівня креативності фахівця за допомогою використання тестування.	Активна участь у виконанні завдань	2
			СРС	2	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Підготовка матеріалів щодо розрахунку глобального індексу креативності за методикою, запропонованою Р. Флорідою	Перевірка домашніх завдань	0,2
	Здатність враховувати передовий закордонний досвід у розбудові та формуванні вітчизняного креативного середовища	3,4	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Особливості формування креативної економіки в Україні та закордоном	Робота на лекції	1
				2	Практичне заняття	Дослідження регіонів України за показниками креативності: індексами толерантності, таланту та технологій Круглий стіл на тему: «Роль вищих навчальних закладів в формуванні та розвитку креативної економіки України»	Розрахунок показників Активна участь у виконанні завдань	2
			СРС	12	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою «Роль вищих навчальних закладів в формуванні та розвитку креативної економіки України»	Перевірка домашніх завдань	0,2
	Здатність орієнтуватися в нормативно-правовій базі щодо захисту права інтелектуальної власності	5,6	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Захист права інтелектуальної власності в креативній економіці	Робота на лекції	1
				2	Семінарське заняття	Семінарське заняття на тему: "Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного та національного законодавства": 1. Міжнародні стандарти захисту прав інтелектуальної власності 2. Захист прав інтелектуальної власності в Україні 3. Контрафакція і піратство як світова проблема 4. Захист авторських і суміжних прав: вітчизняний та закордонний досвід 5. Захист прав на торговельні марки: вітчизняний та закордонний досвід 6. Захист прав на винаходи: вітчизняний та закордонний досвід	Доповідь, активна участь	6
			СРС	12	Підготовка до занять	Підготовка невеликих доповідей до трьох хвилин за тематикою «місце і роль креативного менеджменту в процесі відбудови креативної економіки в Україні»	Перевірка домашніх завдань	0,2
	Здатність визначати місце і роль креативного менеджменту в креативному суспільстві	7,8	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Креативний менеджмент як основа побудови креативної економіки	Робота на лекції	1
				2	Практичне заняття	Реалізація моделі креативності «чотирих Р» на підприємстві, на якому студенти проходили практику. Робота в малих групах щодо місця і ролі креативного менеджменту в процесі відбудови креативної економіки в Україні за принципом "А-В-С".	Активна участь у виконанні завдань	2
			СРС	13	Підготовка до занять	Підготовка до написання письмової контрольної роботи	Перевірка домашніх завдань	0,2
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 «Теоретичні основи креативного менеджменту»								
інтегративності колективу	Здатність визначати типи мислення працівників, формувати на цій підставі команди	9,10	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Процес і природа людського мислення. Типи мислення	Робота на лекції	1
				1	Практичне заняття	Написання контрольної роботи		5
				1	Практичне заняття	Застосування методу "синектики" для вирішення проблемної ситуації Застосування методу "6 капелюхів" для вирішення проблемної ситуації	Активна участь у виконанні завдань	2

		CPC	12	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за з тематикою «Переговори як невід`ємна складова діяльності інноваційної організації». Підготовка до семінарського заняття	Перевірка домашніх завдань	0,2
Здатність виявляти творчий потенціал працівників, а також використовувати методи його активізації	11,12	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Формування креативної особистості	Робота на лекції	1
			2	Семінарське заняття	Семінарське заняття на тему: «Переговори як невід`ємна складова діяльності інноваційної організації»: 1. Порівняльна характеристика існуючих методів ведення переговорів. 2. Застосування в практичній діяльності методу Сократа. 3. Застосування в практичній діяльності методу Штирліца. 4. Застосування в практичній діяльності методу трьох раундів	Доповідь	6
		CPC	12	Підготовка до занять	Визначення типів лідерства працівників за допомогою тестування. Вирішення кейсів. Написання есе Застосування методу "фокальних об'єктів" для вирішення проблемної ситуації	Перевірка домашніх завдань Есе	0,2 2
Здатність використовувати оптимальну модель лідерства в команді, а також створювати середовище, яке б сприяло реалізації творчого потенціалу працівника	13,14	Ауд.	1	Лекція	Тема 7. Менеджер креативного типу	Робота на лекції	0,5
			1	Лекція	Тема 8. Формування креативного середовища на підприємстві	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття	Визначення типів лідерства працівників за допомогою тестів. Рольова гра для визначення лідерських якостей керівників	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		CPC	12	Підготовка до занять	Застосування методів "контрольних питань" та "морфологічна скринька" для вирішення проблемної ситуації Ділова гра: Визначення стилю мислення (сенсорний, інтуїтивний, аналітичний, нормативний) Написання есе	Перевірка домашніх завдань есе	0,2 2
Здатність ефективно організувати процес вирішення виробничих проблем, здатність формувати інтегральний інтелект в креативній команді	15	Ауд.	1	Лекція	Тема 9. Креативні методи постановки і аналізу управлінських проблем	Робота на лекції	0,5
			1	Лекція	Тема 10. Інтегральний інтелект як об'єкт управління в креативному менеджменті	Робота на лекції	0,5
			2	Практичне заняття	Реалізація методу активізації творчого мислення "мозковий шторм" для вирішення проблемної ситуації. Рольова гра Застосування методу "6-3-5", "Уолта Діснея" для вирішення проблемної ситуації	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		CPC	13	Підготовка до занять	Підготовка списку питань для реалізації метода активізації творчого мислення контрольних питань.	Перевірка домашніх завдань	0,2
Здатність формувати команди та використовувати відповідні техніки для підвищення ефективності її діяльності	16	Ауд.	2	Лекція	Тема 11. Командоутворення в креативному менеджменті	Робота на лекції	1
			2	Практичне заняття	Застосування методу "ментальні карти", "кластери" для вирішення проблемної ситуації	Активна участь у виконанні практичних завдань	2
		CPC	6	Підготовка до занять	Підготовка до захисту індивідуального заняття, підготовка до написання контрольної роботи за темами 5-12	Перевірка домашніх завдань	0,2
Здатність використовувати відповідні методи мотивації для творчих особистостей різного типу	17	Ауд.	2	Лекція	Тема 12. Мотивація особистостей креативного типу	Робота на лекції	2
			2	Практичне заняття	Захист індивідуального завдання, написання контрольної роботи за темами 5-12	Активна участь у вирішенні завдань	5 7

			СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями	Перевірка домашніх завдань	0,2
			СЕСЯ	10	Підготовка до екзамену	Повторення матеріалів змістовних модулів		
ВСЬОГО годин				150	Загальна максимальна кількість балів по дисципліні			60

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 12.3.

Таблиця 12.3

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Диктант	Захист індивідуального завдання	Перевірка есе	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Перевірка ДЗ	Усього
Змістовий модуль 1. Креативна економіка: формування, розвиток та інституційне середовище	Тема 1	1, 2 тиждень	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	3,2
	Тема 2	3, 4 тиждень	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	3,2
	Тема 3	5, 6 тиждень	1	-	6	-	-	-	-	-	-	-	0,2	7,2
	Тема 4	7, 8 тиждень	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	3,2
Змістовий модуль 2. Теоретичні основи креативного менеджменту	Тема 5	9, 10 тиждень	1	2	-	-	-	-	-	-	-	5	0,2	8,2
	Тема 6	11, 12 тиждень	1	-	6	-	-	2	-	-	-	-	0,2	8,2
	Тема 7,8	13, 14 тиждень	1	2	-	-	-	2	-	-	-	-	0,2	5,2
	Тема 9,10	15 тиждень	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	3,2

	Тема 11	16 тиждень	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	3,2
	Тема 12	17 тиждень	2	-	-	-	7	-	-	-	-	5	0,2	14,2
Усього			11	14	12	-	7	4	-	-	-	10	20	60

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 12.4).

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 12.4

Переведення показників успішності знань студентів у систему оцінювання за шкалою ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	не зараховано
60 – 63	E		
35 – 59	F	незадовільно	
1 – 34	FX		

13. Рекомендована література

13.1. Основна

1. Баранчєєв В. П. Управление знаниями в инновационной сфере : Учебник В. П. Баранчєєв. – М. : "Благовєст-В", 2007. – 272 с.

2. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного та вітчизняного законодавства та їх правозастосування. ПРАктичний посібник. – К.: «КІС», 2007. – 448 с.

3. Креативное мышление в бизнесе / под ред. Мехальчишина В. С. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. – 228 с.

4. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін. ; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – К. : КНЕУ, 2006. – 398 с.

5. Методологія і організація наукового дослідження : навч. посіб. / В. Л. Пілюшенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко та ін. – Донецьк: ДонДАУ, 2002. – 343 с.

6. Савченко В. А. Управління розвитком персоналу : Навч. посіб. / В. А. Савченко – К. : КНЕУ, 2002. – 352 с.

13.2. Додаткова

7. Беляев А. А. Системология организации : учебник / А. А. Беляев, Э. М. Коротков. – М. : ИНФРА-М, 2000.– 182 с.

8. Виханский О. С. Менеджмент / О. С. Виханский, А. И. Наумов Учебник 3-е изд. – М. : Гардарики, 1999. – 528 с.

9. Гибсон Д. Организации: поведение, структуры, процессы / Д. Гибсон, Д. Иванцевич, Д. Доннели; пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 662 с.

10. Гуняр Ф. Ж. Преобразование организации / Ф. Ж. Гуняр, Д. Н. Келли; пер. с англ. – М. : Дело, 2000. – 376 с.

11. Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнесі / О. В. Данчева, Ю. М. Швалб. – Київ : Лібра, 1999. – 270 с.

12. Дмитренко Г. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организаций учеб. пособ. / Г. Дмитренко. – К. : МАУП, 1998. – 188 с.

13. Исследование систем управления: учеб. пособ. для вузов / Н. И. Архипова, В. В. Кульба, С. А. Косяченко и др. – М. : «Издательство ПРИОР», 2002. – 384 с.

14. Кини Р. Принятие решений при многих критериях: предпочтения и замещения / Р. Кини, Х. Райфа. – М. : Радио и связь, 1981. – 560 с.

15. Лукичева Л. И. Управленческие решения : учебник / Л. И. Лукичева, Д. Н. Егорычев. – М. : Омега-Л, 2006. – 383 с.
16. Масленникова Н. П. Менеджмент инновационной организации / М.П. Масленникова – М. : Государственный университет управления (ГУУ), 2001. – 97 с.
17. Мильнер Б. З. Управление знаниями / Б. З. Мильнер – М. : ИНФРА-М, 2003. – 178 с.
18. Мордовин С. К. Управление человеческими ресурсами: 17-модульная программа для менеджеров “Управление развитием организации”. Модуль 16 / С. К. Мордовин. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 288 с.
19. Фатхутдинов Р. А. Разработка управленческого решения : учеб. пособ. / Р. А. Фатхутдинов. – М. : Бизнес-школа "Интел-синтез", 1997. – 322 с.
20. Шипунов В. Г. Основы управленческой деятельности: управление персоналом, управленческая психология, управление на предприятии / В. Г. Шипунов, Е. Н. Кишкель – М. : Высшая школа, 2000. – 304 с.
21. Щокін Г. В. Як ефективно управляти людьми: психологія кадрового менеджменту / Г. В. Щокін : наук.-практ. посіб. – К. : МАУП, 1999. – 400 с.
22. Edvinsson L., Malone M.S. Intellectual Capital. Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower / L. Edvinsson, M. S. Malone. – N.-Y. : Harper Business, 1997. – 258 p.
23. Stewart T. A. Intellectual Capital. The New Wealth of Organizations / T. A. Stewart T. A. – N.Y. : Doubleday, 1997. – 147 p.

13.3. Інформаційні ресурси

24. Новинки кретиавного середовища [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// www.liga.net/](http://www.liga.net/). – Назва з екрану.
25. Кодекс законів про працю [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради УРСР. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. – Назва з екрану.
26. Хохлов В.В. Оценка эффективности использования финансов предприятий в условиях рыночной экономики [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.cis2000.ru/publish/>. – Назва з екрану.

27. Економічний словник [Електронний ресурс] // Бібліотека економіста. – Режим доступу : <http://www.library.if.ua/>. – Назва з екрану.

28. Статистична інформація [Електронний ресурс] / Державний комітет статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua. – Назва з екрану.

13.4. Методичне забезпечення

28. Назарова Г. В. Методичні рекомендації до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Креативний менеджмент» для студентів спеціальностей «Управління персоналом та економіка праці» та «Менеджмент інноваційної діяльності» денної форми навчання / Г. В. Назарова. – Х. : ХДЕУ, 2010. – 23 с.

